

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

Світлана ЛУТКОВСЬКА

«*серпень*» 2023р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**МІЖНАРОДНЕ ПУБЛІЧНЕ ПРАВО ТА
ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ**

Рівень вищої освіти Другий (магістерський)

Галузь знань 08 Право

Спеціальність 081 Право

Освітньо-професійна програма Право

Вінниця 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародне публічне право та захист прав людини». Рівень вищої освіти другий (магістерський), галузь знань 08 Право, спеціальність 081 Право, освітньо-професійна програма «Право», 2023 р., 21 с.

Розробники:

Дем'янчук Юрій Вікторович, доктор юридичних наук, доцент, професор кафедри права

Маньгора Таміла Василівна, кандидат юридичних наук, доцент кафедри права

Викладачі:

Дем'янчук Юрій Вікторович, доктор юридичних наук, доцент, професор кафедри права

Маньгора Таміла Василівна, кандидат юридичних наук, доцент кафедри права

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри права
Протокол № 1 від 31 липня 2023 р.

Завідувач кафедри Спартак ПОЗНЯКОВ

Робочу програму розглянуто і затверджено на засідання навчально-методичної комісії факультету менеджменту та права
Протокол №1 від 31 липня 2023 р.

Голова навчально-методичної комісії факультету Ігор БЄЛКІН

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні науково-методичної ради університету
Протокол від 01 серпня 2023 р. № 1

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 4	08 Право	Обов'язкова	
Атестацій - 2	081 – Право	Рік підготовки (курс):	
Загальна кількість годин - 120		1-й	2-й
		Семестр	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 5	Право	1-й	3-й
		Лекції	
	26 год.	6 год.	
	Практичні, семінарські		
	24 год.	6 год.	
	Лабораторні		
	-	-	
Самостійна робота			
70 год.	108 год.		
Вид контролю: екзамен			
	Другий (магістерський)		

Програма навчальної дисципліни передбачає перезарахування кредитів освітніх компонентів, отриманих студентами, які навчались за програмою академічної мобільності, неформальної та інформальної освіти за наявності відповідних підтверджуючих документів.

<https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/polozhenya-pro-neformalno-osvity.pdf>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни.

Мета дисципліни - формування системи знань щодо історичних передумов та сучасного становлення системи правового захисту особи на міжнародному рівні; правничого світогляду, правосвідомості і правової культури правознавця, юридичного мислення; застосування теоретичних правничих знань на практиці.

Завданням дисципліни є систематизація та розширення знання про міжнародне публічне право; отримання навичок та уявлень, необхідних для міжнародного захисту прав людини; вивчення існуючих міжнародно-правових механізмів досягнення високого рівня захисту прав людини; ознайомлення з принципами, на яких ґрунтуються міжнародні стандарти в галузі прав людини.

3. Компетентності та результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен володіти інтегральними, загальними та фаховими компетентностями, зокрема:

Інтегральна компетентність.

Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері права.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК9. Здатність працювати в міжнародному контексті.

Спеціальні (фахові) компетентності(СК):

СК2. Здатність аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського Союзу на правову систему України.

СК3. Здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні.

СК4. Здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України.

СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.

Дисципліна забезпечує програмні результати навчання:

ПРН 10. Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права.

ПРН 12. Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу.

ПРН 13. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (softskills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, метод самопрезентації), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод самопрезентації).

4. Передумови для вивчення дисципліни

Навчальна дисципліна базується на вивченні таких дисциплін: «Захист права власності», «Виробнича практика», «Ділова іноземна мова».

5. Програма навчальної дисципліни

Атестація 1. Україна як суб'єкт міжнародного права

Тема 1. Міжнародно-правові засади співробітництва України з суб'єктами міжнародного права, включаючи питання визнання.

Роль і значення (Європейської) Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р. та практики Європейського суду з прав людини для правової системи України. Поняття суб'єктів міжнародного права. Види суб'єктів міжнародного права. Основні принципи міжнародного права. Визнання в міжнародному праві. правонаступництво в міжнародному праві.

Тема 2. Міжнародно-правові стандарти і конституційне законодавство України про правовий статус індивіда.

Поняття міжнародно-правових стандартів. Класифікація міжнародно-правових стандартів. Роль міжнародно-правових стандартів у формуванні правового статусу людини і громадянина. Основні положення Конвенції про захист прав людини і основних свобод 1950 р. Міжнародно-правові стандарти громадянських (особистих) прав людини. Міжнародно-правові стандарти економічних, соціальних та культурних прав людини. Міжнародно-правові стандарти прав осіб, що належать до певних груп населення. Дотримання міжнародно-правових стандартів прав людини судовими органами України.

Тема 3. Порядок укладення, виконання та припинення дії міжнародних договорів України.

Основні положення Закону України «Про міжнародні договори України». Поняття міжнародного договору. Поняття міжнародного договору, його структура та форма. Класифікація міжнародних договорів. Порядок і основні стадії укладення міжнародного договору. Форми надання державами згоди на обов'язковість міжнародного договору. Дія та припинення дії міжнародних договорів. Тлумачення міжнародного договору.

Тема 4. Міжнародно-правові питання участі України в міжнародних організаціях.

Історичні аспекти створення міжнародних організацій. Поняття і види міжнародних організацій. Правосуб'єктність міжнародних організацій. Участь України в ООН. Участь України в СОТ та співпраця з Інтерполом. Участь України в МВФ. Регіональні міжнародні організації. Міжнародні конференції.

Тема 5. Дія міжнародного права в національній правовій системі України. Міжнародно-правові інструменти впливу правової системи Європейського Союзу на правопорядок України, зокрема питання наднаціональності.

Поняття правової системи України. Співвідношення правової системи з близькими за змістом правовими категоріями. Характеристика права ЄС. Система джерел Європейського Союзу. Вплив правової системи Європейського Союзу на правопорядок України. Наднаціональність права ЄС у функціонуванні інституційної системи Європейського Союзу. Проблема співвідношення наднаціональності права міжнародних організацій і суверенітетом незалежних держав.

Тема 6. Загальні положення і правовий статус Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони.

Загальна характеристика і правовий статус Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом та Євроатомом. Зміст та імплементація Угоди. Укладення та набрання чинності Угодою про асоціацію. Тимчасове застосування Угоди про асоціацію. Діалог та співробітництво з питань внутрішніх реформ. Розвиток співпраці з питань зовнішньої політики та політики безпеки. Поглиблена та всеосяжна зона вільної торгівлі.

Атестація 2

Міжнародно-правові засоби вирішення спорів

Тема 7. Міжнародно-правові підстави та засоби зміни державної території.

Міжнародно-правові питання території. Правовий режим територій. Державна територія та її складові частини. Правові підстави за засоби зміни державної території: самовизначення, цесія, ефективна окупація, давнина володіння. Протиправні зміни державної території: військова окупація, анексія. Поняття та види оренди території. Державні кордони, види, способи встановлення, правовий режим.

Тема 8. Міжнародно-правові засоби вирішення спорів. Практика розгляду спорів за участі України у міжнародних судових установах.

Поняття та види міжнародно-правових засобів вирішення спорів. Поняття та сфери компетенції міжнародних арбітражів. Міжнародні суди та їх юрисдикція. Сфера дії Міжнародного суду з прав людини. Вирішення спорів у межах міжнародних організацій. Вирішення міжнародних спорів між державами та юридичними і фізичними особами. Сутність мирного врегулювання міжнародних суперечок. Застосування практики Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ) та Суду ЄС (Європейський суд справедливості, European Court of Justice) відповідно до ратифікованих міжнародних договорів. Обов'язковість практики ЄСПЛ. Проблематика

застосування практики ЄСПЛ в українській правовій системі. Критерії та механізми застосування практики ЄСПЛ.

Тема 9. Наслідки порушення міжнародно-правових зобов'язань у міжнародному праві.

Право міжнародної відповідальності. Поняття та підстави виникнення міжнародно-правової відповідальності. Поняття та види міжнародних правопорушень за які настає міжнародна відповідальність. Види та форми відповідальності. Обставини, які виключають відповідальність держав. Міжнародно-правові санкції: класифікація та порядок застосування.

Тема 10. Правове регулювання застосування сили у міжнародних відносинах та систем колективної безпеки.

Випадки правомірного застосування збройної сили в міжнародних відносинах. Декларація "Про недопустимість втручання у внутрішні справи держав і захист їх незалежності та суверенітету" 1965 р. Основні положення Статуту ООН. Декларація "Про принципи міжнародного права, які стосуються дружніх взаємовідносин та співробітництва між державами відповідно до Статуту Організації Об'єднаних Націй". критерії, які повинні бути дотримані при застосуванні збройної сили в ході реалізації права на самооборону. Система колективної безпеки.

Тема 11. Питання статусу та режиму морських просторів, зокрема участь України у міжнародних конвенційних механізмах. Міжнародно-правові засади статусу та режиму повітряних та космічних просторів, зокрема участь України у міжнародних конвенційних механізмах.

Основні положення Конвенції ООН з морського права. Поняття, джерела та принципи міжнародного морського права. Міжнародно-правова класифікація морських просторів. Територіальне мора та прилегла зона. Участь України у міжнародних конвенційних механізмах. Поняття "відкрите море" і його свободи. Прапор судна. Морське дно. Морські протоки. Міжнародні канали. Питання про міжнародно-правовий режим Антарктики. Поняття, принципи та джерела міжнародного повітряного права. Правовий режим повітряного простору України. Польоти в міжнародному повітряному просторі. Комерційна діяльність у міжнародних повітряних сполученнях. Міжнародна організація цивільної авіації (МОЦА=ІКАО). Виникнення та розвиток міжнародно-правового регулювання космічного простору. Космічний простір і небесні тіла. Космічні об'єкти.

Тема 12. Міжнародні зобов'язання України у сфері захисту прав людини та міжнародні механізми контролю за їх виконанням

Міжнародні механізми захисту прав людини. Право громадян України на звернення до конвенційних органів з захисту прав людини. Терміни та поняття механізмів міжнародного захисту прав людини. Роль органів ООН: Економічна і Соціальна Рада (ЕКОСОС). Види правозахисних органів. Види регіональних систем захисту прав людини: Американська, Африканська, Європейська. Роль Європейського суду з прав людини у міжнародному

контролі за виконанням міжнародних зобов'язань. Процедура розгляду справ Європейським судом. Справи що не розглядає Європейський суд. Право громадян України на звернення до конвенційних органів з захисту прав людини.

Тема 13. Міжнародні зобов'язання України у сфері охорони навколишнього середовища

Участь України в міжнародній природоохоронній діяльності. Міжнародне співробітництво у галузі охорони навколишнього природного середовища. Міжнародне співробітництво в галузі ядерної та радіаційної безпеки. провідних міжнародних організацій, діяльність яких пов'язана із вирішенням глобальних чи регіональних проблем, охорони довкілля. Україна, як член Ради Європи. Інтеграція України в систему світового господарства.

6. Структура навчальної дисципліни

Теми	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Атестація 1. Україна як суб'єкт міжнародного права												
Тема 1. Міжнародно-правові засади співробітництва України з суб'єктами міжнародного права, включаючи питання визнання. Роль і значення (Європейської) Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р. та практики Європейського суду з прав людини для правової системи України	10	2	2			5	10	2				8
Тема 2. Міжнародно-правові стандарти і конституційне законодавство України про правовий статус індивіда	9	2	2			5	9		2			8
Тема 3. Порядок укладення, виконання та припинення дії	9	2	2			5	9	2				8

міжнародних договорів України												
Тема 4. Міжнародно-правові питання участі України в міжнародних організаціях	9	2	2			5	9					8
Тема 5. Дія міжнародного права в національній правовій системі України. Міжнародно-правові інструменти впливу правової системи Європейського Союзу на правопорядок України, зокрема питання наднаціональності.	9	2	2			6	9		2			9
Тема 6. Загальні положення і правовий статус Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони.	9	2	2			6	9					9
Всього	55	12	12			32	55	4	4			50
Атестація 2. Міжнародно-правові засоби вирішення спорів												
Тема 7. Міжнародно-правові підстави та засоби зміни державної території.	9	2	2			5	9					8
Тема 8. Міжнародно-правові засоби вирішення спорів. Практика розгляду спорів за участі України у міжнародних судових установах.	9	2	2			5	9					8
Тема 9. Наслідки порушення	9	2	2			5	9	2				8

міжнародно-правових зобов'язань у міжнародному праві.											
Тема 10. Правове регулювання застосування сили у міжнародних відносинах та систем колективної безпеки.	9	2	2			5	9				8
Тема 11. Питання статусу та режиму морських просторів, зокрема участь України у міжнародних конвенційних механізмах. Міжнародно-правові засади статусу та режиму повітряних та космічних просторів, зокрема участь України у міжнародних конвенційних механізмах	9	2	2			6	9				8
Тема 12. Міжнародні зобов'язання України у сфері захисту прав людини та міжнародні механізми контролю за їх виконанням	10	2	1			6	10		2		9
Тема 13. Міжнародні зобов'язання України у сфері охорони навколишнього середовища	10	2	1			6	10				9
Усього годин	65	14	12			38	65	2	2		58
Разом:	120	26	24			70	120	6	6		108

7. Темі практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Атестація 1. Україна як суб'єкт міжнародного права			
1	Тема 1. Міжнародно-правові засади співробітництва	2	

	України з суб'єктами міжнародного права, включаючи питання визнання. Роль і значення (Європейської) Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р. та практики Європейського суду з прав людини для правової системи України		
2	Тема 2. Міжнародно-правові стандарти і конституційне законодавство України про правовий статус індивіда	2	2
3	Тема 3. Порядок укладення, виконання та припинення дії міжнародних договорів України	2	
4	Тема 4. Міжнародно-правові питання участі України в міжнародних організаціях	2	
5	Тема 5. Дія міжнародного права в національній правовій системі України. Міжнародно-правові інструменти впливу правової системи Європейського Союзу на правопорядок України, зокрема питання наднаціональності.	2	2
6	Тема 6. Загальні положення і правовий статус Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони.	2	
Атестація 2. Міжнародно-правові засоби вирішення спорів			
7	Тема 7. Міжнародно-правові підстави та засоби зміни державної території.	2	
8	Тема 8. Міжнародно-правові засоби вирішення спорів. Практика розгляду спорів за участі України у міжнародних судових установах.	2	
9	Тема 9. Наслідки порушення міжнародно-правових зобов'язань у міжнародному праві.	2	
10	Тема 10. Правове регулювання застосування сили у міжнародних відносинах та систем колективної безпеки.	2	
11	Тема 11. Питання статусу та режиму морських просторів, зокрема участь України у міжнародних конвенційних механізмах. Міжнародно-правові засади статусу та режиму повітряних та космічних просторів, зокрема участь України у міжнародних конвенційних механізмах	2	
12	Тема 12. Міжнародні зобов'язання України у сфері захисту прав людини та міжнародні механізми контролю за їх виконанням	1	2
13	Тема 13. Міжнародні зобов'язання України у сфері охорони навколишнього середовища	1	
		24	6

8. Самостійна робота

8.1. Види самостійної роботи

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Опрацювання питань, що виносяться на самостійне вивчення	40/70	щотижнево	Усне та письмове опитування, тестовий контроль, обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних задач
2	Підготовка до лекційних та практичних занять (робота з інформаційними джерелами: опрацювання першоджерел)	10/10	щотижнево/ під час заліково-екзаменаційної сесії	Усне та письмове опитування, обговорення проблемних питань
3	Індивідуальні творчі завдання	10/13	в кінці вивчення курсу	Захист індивідуального завдання, обговорення, виступ з презентацією

			дисципліни	
4	Підготовка до контрольних заходів	10/15	до кожної атестації	Усне та письмове опитування, тестування у системі СОКРАТ та MOODLE
Разом		70/108		

8.2. Перелік питань для самостійного опрацювання (денна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма
1	Тема 1. Міжнародно-правові засади співробітництва України з суб'єктами міжнародного права, включаючи питання визнання. Роль і значення (Європейської) Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р. та практики Європейського суду з прав людини для правової системи України. <i>Визнання в міжнародному праві. Правонаступництво в міжнародному праві.</i>	3
2	Тема 2. Міжнародно-правові стандарти і конституційне законодавство України про правовий статус індивіда. <i>Міжнародно-правові стандарти прав осіб, що належать до певних груп населення. Дотримання міжнародно-правових стандартів прав людини судовими органами України.</i>	3
3	Тема 3. Порядок укладення, виконання та припинення дії міжнародних договорів України. <i>Дія та припинення дії міжнародних договорів. Тлумачення міжнародного договору.</i>	3
4	Тема 4. Міжнародно-правові питання участі України в міжнародних організаціях. <i>Участь України в МВФ. Регіональні міжнародні організації. Міжнародні конференції.</i>	3
5	Тема 5. Дія міжнародного права в національній правовій системі України. Міжнародно-правові інструменти впливу правової системи Європейського Союзу на правопорядок України, зокрема питання наднаціональності. <i>Наднаціональність права ЄС у функціонуванні інституційної системи Європейського Союзу. Проблема співвідношення наднаціональності права міжнародних організацій і суверенітетом незалежних держав.</i>	3
6	Тема 6. Загальні положення і правовий статус Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. <i>Розвиток співпраці з питань зовнішньої політики та політики безпеки. Поглиблена та всеосяжна зона вільної торгівлі.</i>	3
7	Тема 7. Міжнародно-правові підстави та засоби зміни державної території. <i>Поняття та види оренди території. Державні кордони, види, способи встановлення, правовий режим.</i>	3

8	Тема 8. Міжнародно-правові засоби вирішення спорів. Практика розгляду спорів за участі України у міжнародних судових установах. <i>Проблематика застосування практики ЄСПЛ в українській правовій системі. Критерії та механізми застосування практики ЄСПЛ.</i>	3
9	Тема 9. Наслідки порушення міжнародно-правових зобов'язань у міжнародному праві. <i>Обставини, які виключають відповідальність держав. Міжнародно-правові санкції: класифікація та порядок застосування.</i>	3
10	Тема 10. Правове регулювання застосування сили у міжнародних відносинах та систем колективної безпеки. <i>Декларація "Про принципи міжнародного права, які стосуються дружніх взаємовідносин та співробітництва між державами відповідно до Статуту Організації Об'єднаних Націй". критерії, які повинні бути дотримані при застосуванні збройної сили в ході реалізації права на самооборону. Система колективної безпеки.</i>	3
11	Тема 11. Питання статусу та режиму морських просторів, зокрема участь України у міжнародних конвенційних механізмах. Міжнародно-правові засади статусу та режиму повітряних та космічних просторів, зокрема участь України у міжнародних конвенційних механізмах. <i>Міжнародна організація цивільної авіації (МОЦА=ІКАО). Виникнення та розвиток міжнародно-правового регулювання космічного простору. Космічний простір і небесні тіла. Космічні об'єкти.</i>	3
12	Тема 12. Міжнародні зобов'язання України у сфері захисту прав людини та міжнародні механізми контролю за їх виконанням. <i>Справи що не розглядає Європейський суд. Право громадян України на звернення до конвенційних органів з захисту прав людини.</i>	3
13	Тема 13. Міжнародні зобов'язання України у сфері охорони навколишнього середовища. <i>Україна, як член Ради Європи. Інтеграція України в систему світового господарства.</i>	4
Разом		40

8.3. Перелік питань для самостійного опрацювання (заочна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		заочна форма
1	Тема 1. Міжнародно-правові засади співробітництва України з суб'єктами міжнародного права, включаючи питання визнання. Роль і значення (Європейської) Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р. та практики Європейського суду з прав людини для правової системи України. <i>Поняття суб'єктів міжнародного права. Види суб'єктів міжнародного права. Основні принципи міжнародного права. Визнання в міжнародному праві. Правонаступництво в міжнародному праві.</i>	5
2	Тема 2. Міжнародно-правові стандарти і конституційне	5

	законодавство України про правовий статус індивіда. <i>Основні положення Конвенції по захист прав людини і основних свобод 1950 р. Міжнародно-правові стандарти громадянських (особистих) прав людини. Міжнародно-правові стандарти економічних, соціальних та культурних прав людини.</i>	
3	Тема 3. Порядок укладення, виконання та припинення дії міжнародних договорів України. <i>Класифікація міжнародних договорів. Порядок і основні стадії укладення міжнародного договору. Форми надання державами згоди на обов'язковість міжнародного договору.</i>	5
4	Тема 4. Міжнародно-правові питання участі України в міжнародних організаціях. <i>Участь України в ООН. Участь України в СОТ та співпраця з Інтерполом. Участь України в МВФ. Регіональні міжнародні організації. Міжнародні конференції.</i>	5
5	Тема 5. Дія міжнародного права в національній правовій системі України. Міжнародно-правові інструменти впливу правової системи Європейського Союзу на правопорядок України, зокрема питання наднаціональності. <i>Характеристика права ЄС. Система джерел Європейського Союзу. Вплив правової системи Європейського Союзу на правопорядок України. Наднаціональність права ЄС у функціонуванні інституційної системи Європейського Союзу.</i>	5
6	Тема 6. Загальні положення і правовий статус Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. <i>Укладення та набрання чинності Угодою про асоціацію. Тимчасове застосування Угоди про асоціацію. Діалог та співробітництво з питань внутрішніх реформ.</i>	5
7	Тема 7. Міжнародно-правові підстави та засоби зміни державної території. <i>Правові підстави за засоби зміни державної території: самовизначення, цесія, ефективна окупація, давнина володіння. Протиправні зміни державної території: військова окупація, анексія.</i>	5
8	Тема 8. Міжнародно-правові засоби вирішення спорів. Практика розгляду спорів за участі України у міжнародних судових установах. <i>Застосування практики Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ) та Суду ЄС (Європейський суд справедливості, European Court of Justice) відповідно до ратифікованих міжнародних договорів. Обов'язковість практики ЄСПЛ.</i>	5
9	Тема 9. Наслідки порушення міжнародно-правових зобов'язань у міжнародному праві. <i>Поняття та види міжнародних правопорушень за які настає міжнародна відповідальність. Види та форми відповідальності.</i>	6
10	Тема 10. Правове регулювання застосування сили у міжнародних відносинах та систем колективної безпеки. <i>Основні положення Статуту ООН. Декларація "Про принципи міжнародного права, які стосуються дружніх взаємовідносин та співробітництва між державами відповідно до Статуту Організації Об'єднаних Націй". критерії, які повинні бути дотримані при застосуванні збройної сили в ході реалізації права на</i>	6

	<i>самооборону. Система колективної безпеки.</i>	
11	Тема 11. Питання статусу та режиму морських просторів, зокрема участь України у міжнародних конвенційних механізмах. Міжнародно-правові засади статусу та режиму повітряних та космічних просторів, зокрема участь України у міжнародних конвенційних механізмах. <i>Поняття “відкрите море” і його свободи. Прапор судна. Морське дно. Морські протоки. Міжнародні канали. Питання про міжнародно-правовий режим Антарктики. Поняття, принципи та джерела міжнародного повітряного права. Правовий режим повітряного простору України. Пільоти в міжнародному повітряному просторі.</i>	6
12	Тема 12. Міжнародні зобов’язання України у сфері захисту прав людини та міжнародні механізми контролю за їх виконанням. <i>Види правозахисних органів. Види регіональних систем захисту прав людини: Американська, Африканська, Європейська. Роль Європейського суду з прав людини у міжнародному контролі за виконанням міжнародних зобов’язань. Процедура розгляду справ Європейським судом.</i>	6
13	Тема 13. Міжнародні зобов’язання України у сфері охорони навколишнього середовища. <i>Міжнародне співробітництво в галузі ядерної та радіаційної безпеки. провідних міжнародних організацій, діяльність яких пов’язана із вирішенням глобальних чи регіональних проблем, охорони довкілля. Україна, як член Ради Європи. Інтеграція України в систему світового господарства.</i>	6
	Разом	70

8.4. Орієнтовний перелік тем індивідуальних творчих завдань.

1. Історія науки міжнародного права: основні етапи та наукові школи.
2. Міжнародний договір як джерело міжнародного права.
3. Міжнародний звичай як джерело міжнародного права.
4. Принципи міжнародного права.
5. Взаємозв’язок міжнародного і внутрішньодержавного права.
6. Правова система України та міжнародне право.
7. Держава як суб’єкт міжнародного права.
8. Види міжнародних компаній.
9. Визнання держав та інших суб’єктів міжнародного права.
10. Правонаступництво в міжнародних відносинах. Підстави правонаступництва.
11. Міжнародно-правова відповідальність.
12. Міжнародне правопорушення.
13. Класифікація міжнародних правопорушень.
14. Територія за міжнародним правом.
15. Міжнародні спори.
16. Дипломатичне право.
17. Консульське право.
18. Класифікація прав людини.
19. Міжнародно-правовий захист прав людини.

20. Громадянство як інститут конституційного та міжнародного права.
21. Право міжнародних договорів.
22. Поняття та джерела міжнародного морського права.
23. Міжнародно-правові статус і режим внутрішніх вод.
24. Міжнародно-правові статус і режим територіального моря.
25. Міжнародно-правові статус і режим прилеглої зони.
26. Міжнародно-правові статус і режим виключної економічної зони.
27. Міжнародно-правові статус і режим відкритого моря.
28. Поняття і джерела міжнародного повітряного права.
29. Поняття та джерела міжнародного економічного права.
30. Принципи міжнародного економічного права.
31. Суб'єкти міжнародного економічного права.
32. Примусові заходи в міжнародних економічних відносинах.
33. Міжнародно-правові і національно-правові гарантії безпеки України.
34. Міжнародно-правове регулювання міжнародних економічних відносин.
35. Міжнародно-правові інструменти впливу правової системи Європейського Союзу на правопорядок України, зокрема питання наднаціональності.
36. Міжнародні зобов'язання України у сфері охорони навколишнього середовища.
37. Міжнародні зобов'язання України у сфері захисту прав людини та міжнародні механізми контролю за їх виконанням.
38. Практика розгляду спорів за участі України у міжнародних судових установах
39. Система права зовнішніх зносин.
40. Добросовісне виконання зобов'язань з міжнародного права
41. Декларація про принципи міжнародного права, стосовно дружніх відносин і співробітництва між державами, відповідно до статуту ООН від 24 жовтня 1970 року

9. Методи викладання та демонстрування результатів навчання

Використання мультимедійних лекцій

Студентські презентації та виступи на наукових заходах

Презентації результатів виконаних завдань та досліджень

Робота в малих групах

10. Форми поточного та підсумкового контролю

Тестування

Презентації

Дослідницькі проєкти

Взаємоперевірка

Екзамен

Перевірка аудиторних та домашніх завдань

Термінологічний диктант

Рейтингова оцінка знань

Індивідуальна відповідь

11. Критерії оцінювання результатів навчання

11.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	5
2	Участь у роботі на практичних заняттях	10
3	Виконання самостійної роботи	5
4	Рубіжний контроль	10
	Всього за атестацію 1	30
Атестація 2		
5	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	5
6	Участь у роботі на практичних заняттях	15
7	Виконання самостійної роботи	10
	Всього за атестацію 2	30
	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності.	10
	Підсумкове тестування (екзамен)	30
	Разом	100

11.2. Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	задовільно
60-65	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Якщо здобувач упродовж семестру за видами навчальної діяльності набрав менше 35 балів, то він не допускається до екзамену.

11.3. Критерії поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Участь у дискусіях на лекційних та практичних заняттях, виконання контрольних робіт, індивідуальні та групові творчі завдання	Критерії оцінювання
Відмінно –90-100%	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову

	літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
Добре –75-89%	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обгрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
Задовільно –60-74%	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обгрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
Достатньо –35-59%	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обгрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
Незадовільно –16-34%	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
Повторне складання – 0-15%	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

12. Методичне забезпечення

1. Міжнародне публічне право та захист прав людини. Методичні вказівки для практичних занять здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за галуззю знань 08 Право. Спеціальність 081 Право, освітньо-професійної програми «Право». Вінниця: ОЦ ВНАУ, 2024.
2. Міжнародне публічне право та захист прав людини. Методичні вказівки для самостійної роботи здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за галуззю знань 08 Право. Спеціальність 081 Право, освітньо-професійної програми «Право». Вінниця: ОЦ ВНАУ, 2024.
3. Міжнародне публічне право та захист прав людини. Програма навчальної дисципліни здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за галуззю знань 08 Право. Спеціальність 081 Право, освітньо-професійної програми «Право». Вінниця: ОЦ ВНАУ, 2024.

13. Рекомендовані джерела інформації

Нормативно-правові акти:

1. Закон України «Про міжнародні договори України» від 29.06.2004 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15#Text>
2. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок від 18.12.1979. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_207#Text
3. Конвенція про захист цивільного населення під час війни від 1949 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_154/conv#Text
4. Конвенція про права дитини № 995_021 від 20.11.1989 р. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021/conv#top
5. Конвенція про права осіб з інвалідністю від 13.12.2006 р. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_g71#Text
6. Конвенція про припинення злочину апартеїду та покарання за нього від 30 листопада 1973 року URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_149#Text
7. Конституція (Основний Закон) України : Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.

Основні:

1. Войціховський, А. В. Міжнародне право : підручник / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2020. 544 с.
2. Дяків Т., Тетарчук І. Міжнародне право. Навчальний посібник для підготовки до іспитів. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 208 с.
3. Міжнародне публічне право : підручник : у 2 т. [В. В. Мицик, М. В. Буроменський, О. В. Буткевич та ін.]; за ред. В. В. Мицика. 2-ге вид., змін. Харків : Право, 2020. Т. 1: Основи теорії. 416 с.
4. Сироїд Т. Л. Міжнародне публічне право : підручник. Одеса: Фенікс, 2018. 774 с.

Додаткові:

1. Басенко Р.О., Шаравара Р.І., Аванесян Г.М. Теоретико-правові засади гармонізації законодавства України та Європейського союзу. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. №3. С. 241-244.
2. Буткевич О.В. Міжнародне право ХХІ ст.: утвердження концепції «живого права». *Альманах міжнародного права*. 2010. Вип. 2. С. 37-47.
3. Васецький В. Агресія російської федерації проти України: правові наслідки. *Міжнародний науковий журнал «Грааль науки»*. 2022. № 17. С. 121-124.
4. Гуцова О.С., Яковюк І.В. Екологічна дипломатія Європейського Союзу. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. №5. С. 634-637.
5. Діяльність міжнародних органів щодо забезпечення міжнародно правової відповідальності в публічному праві : матеріали Міжнародної науковопрактичної конференції, м. Дніпро, 25 жовтня 2019. Дніпро. 2019. 105 с.

6. Київець О. Поняття «Джерела міжнародного права» : доктрина і практика / Університетські наукові записки. 2009. С. 212-216. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Unzap_2009_3_41
7. Кияниця І. Внутрішньодержавне значення джерел міжнародного публічного права. *Український часопис міжнародного права*. 2001. № 1. С. 19-24.
8. Ковальова М.В. Деякі питання тлумачення міжнародних договорів. *Часопис Київського університету права*. 2022. № 1. С. 267-271.
9. Коверзнев М.С. Відповідальність у міжнародному праві. *Альманах міжнародного права*. 2017. № 13. С. 49–56.
10. Кофман Б.Я. Роль міжнародно правових стандартів прав людини у формуванні правового статусу людини і громадянина. *Часопис Київського університету права*. 2020. № 1. С. 109-114.
11. Кухарчук О.В., Ткаченко Р.О., Сенаторова О.А. Відповідальність держав у міжнародному праві. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. №5. С. 646-648.
12. Маньгора В. В. Реформування правової системи України під впливом міжнародного права. *Інформація і право*. 2021. № 3 (38). С. 35-41.
13. Мережко А. А. В каком смысле мы можем говорить о сравнительном международном праве? URL: <https://www.academia.edu/>
14. Міжнародне публічне право [Текст] : підруч. для студентів ВНЗ : у 3 т. / за заг. ред. В. Ф. Антипенка ; Нац. авіац. ун-т. Київ : НАУ, 2012.
15. Міжнародне публічне право [Текст] : підручник / [В. М. Репецький та ін.] ; за ред. проф. В. М. Репецького ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, Ф-т міжнар. відносин. 2-е вид., стер. К. : Знання, 2012. 437 с.
16. Мохд Н. Міжнародне публічне право: фрагментація та регіоналізація. *Інтернаука*. Серія: Юридичні науки. 2021. № 6. С. 83–88. URL: <https://www.inter-nauka.com/uploads/public/16266952799562.pdf>
17. Перепьолкін С.М. Міжнародне право [Текст] : словник-довідник / [С. М. Перепьолкін, Т. Л. Сироїд, Л. А. Філяніна] : за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. Сироїд Т. Л. Харків : Юрайт, 2014. 403 с.
18. Петрина В.Н. Поняття міжнародного комерційного арбітражу: порівняльний аспект. *Часопис Київського університету права*. 2022. № 1. С. 271-274.
19. Письменна В.О. Міжнародне право крізь призму солідаристського та структурно-функціонального підходів. *Актуальні проблеми політики*. 2015. Вип. 54. С. 80-90.
20. Сірант М.М. Міжнародне публічне право. Схеми та дефініції [Текст] : [навч. посіб.] / Мирослава Сірант ; Нац. ун-т "Львів. політехніка", Навч.-наук. Ін-т права та психології. Кам'янець-Подільський : Медобори-2006, 2013. 215 с.
21. Тараненко М.М., Царик О.В., Дмитрієнко К.О. Договори та їх вплив на міжнародні відносини. *Сучасні проблеми міжнародного права*. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. №3. С. 260-264
22. Теліпко В. Е., Овчаренко А. С. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. За заг. ред. Теліпко В. Е. К.: Центр учбової літератури, 2010. URL: http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/111764/mod_resource/content/1/telipko_o

vcharenko_posibnik.pdf.

23. Тимченко Л.Д. Міжнародне право [Текст] : підручник. К. : Знання, 2012. 631 с.
24. Українська революція гідності, агресія РФ і міжнародне право [Текст] : [монографія] / Укр. асоц. міжнар. права ; [Антонович М. М. та ін. ; упоряд. і заг. ред. Задорожній О. В.]. Київ : К.І.С, 2014. 1013 с.
25. Філатов В.В. Імплементация міжнародних норм як основний засіб удосконалення національного законодавства. *Право і суспільство*. 2013. № 6.2. - С. 392-395.
26. Чижмарь, Ю.В. Національне та міжнародне право: теоретико-правові проблеми [Текст] : монографія. Харків : Діса плюс, 2015. 472 с.
27. Чулінда Л.І., Красницька А.В. Сучасні проблема офіційного тексту міжнародних договорів. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. №1. С. 331-334.
28. Шаповалова О.І. Сутність та типологія норм у міжнародних відносинах: аналіз з позицій концепції нормативної сили. *Вісник Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут". Політологія. Соціологія. Право*. 2013. № 2. С. 28-35.
29. Шукюров Т.Ю. Консультативна юрисдикція Європейського суду з прав людини відповідно до протоколу 16 до Європейської конвенції з прав людини: перспективи її подальшого розвитку. *Часопис Київського університету права*. 2021. № 4. С. 194-199.

Інформаційні ресурси

<http://portal.rada.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Верховної Ради України.

<http://kmu.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України.

<http://ccu.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Конституційного Суду України.

<http://president.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Президента України.

<http://www.nau.ua> Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)».

<http://www.konspect.com> - Навчальний портал «Готуємось до занять»

<http://www.osvita.org.ua/> - Освітній портал

<http://student.pp.ua/load> - Студентський портал України